

Llibres

Un obús cayendo despedaza

Andrés Ehrenhaus

EL LLIBRE DE LA SETMANA

★★★★

Ed. Malpaso.
157 pàg. 18 €

L'Andrés fa vint anys que publica llibres de contes i sempre s'havia deixat endur per la seva imaginació desbocada, una espècie d'animal mitològic que campa, furga, perboca i li habita el cervell. En canvi, aquest cop, ha capgirat el *modus operandi* i ha posat en dansa un mecanisme compostiu basat en anècdotes viscudes: agafa dues o tres experiències curioses que li han passat i no tenen res a veure i traça un recorregut entre elles –una mica com feia Raymond Roussel– per estructurar de manera clàssica el conte. Dic de manera clàssica perquè l'Andrés, traductor de Shakespeare i de tants altres autors importants, acaba atorgant a les seves narracions una unitat de temps i espai, i un principi, nus i desenllaç que les reblen. És d'aquesta manera que agafa el que és real, allò viscut, i ho transforma en ficció.

Per exemple, una trobada imprevista en un cementiri jueu als afores de Bucarest on resulta que hi ha la tomba d'Adolf Hitler, partits de futbol amb àrbitres imprevisibles i jugadors de malnoms absurds, estranyes combinacions de poeta i iguana en plató televisiu o estàtues de la Rambla amb disfresses conceptuals. Tot s'hi val i no cal inventar res perquè cada dia passen coses absolutament delirants davant dels nostres nassos.

Per acabar-ho d'adobar, l'estil de l'Ehrenhaus és particularíssim: sembla que regurgiti el magma de llenguatge après en una mena d'escriptura agrumollada i alhora molt oral, plena de paràfrasis, digressions, safareigs i marrades divertidíssimes. Se serveix de l'argot de la Plata, el *lunfardo*, o del *verlan* (argot francès que gira les paraules: per exemple, ell escriu *jermu*) per fer espurnejar el text a cada frase; també s'inventa paraules o en fa servir d'estranyíssimes, barreges de mil idiomes, i els noms dels personatges són al·lucinants. Farcit d'adjectius, el món que transcriu l'Andrés Ehrenhaus està ultradescriu i multititllat, contradictòriament esmentat i delimitat, distorsionat, en sàtira: i malgrat això, hi trobem una autenticitat que, mentre ens cargolem de riure, ens atrapa i ens aclapara. –Martí Sales

NOTA AL PEU Raymond Roussel escriu en 'verlan'.

L'IMAGINARI

ARGENTINA

Hi ha un cert regust gens explícit, entre línies, de la cultura impetuosa i verbívora del seu desaforat país natal, sobretot del seu particular sentit de l'humor.

INFLUÈNCIES

El 'Gargantua' de Rabelais, les novel·les delirants de Flann O'Brien, la síntesi alegre de Monterroso, l'entusiasme barrejat melangiós dels llibres d'en Boris Vian...

Bua

★★★★

Francesc Bononad

El Cep i la Nansa.
60 pàg. 14 €

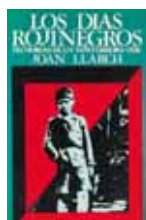
El filòsof Francesc Bononad és autor de *Cotxes nous, cotxes d'ocasió*, *cotxes de quilòmetre zero* (2008) i *Facebook_ francescbononad* (2010) a la mateixa editorial, i *Empremtes en la neu* (2007) a Laertes. Ara, amb el dolor com a referent i dictadura basteix un glossari d'experiència a còpia d'una prosa poètica radical que recrea un parlar vacil·lant i primigeni. El "llibre en (p)reparació" comença amb una fractura –un esportista s'ha trencat un os–, i s'acaba amb unes pàgines en blanc on el lector pot prendre notes. Traça postmoderna: lector esdevé

autor. L'editor Francesc Mestres s'arrisca amb una obra trencadora d'escriptura fragmentada, avantgardista afluent de Brossa i Papasseit, lluny de la literatura de masses i la mediocritat. Un text cec (fictici, en un capgirament de Pessoa) que fa de continent intel·ligible del surrealisme, l'experimentalisme, el *trobar clus*, l'assaig amb ritme sense rima. Un tapís tenaç que retruny a Casasses però també al *Tarotdequinze* d'Altaïó i de Jaume Creus. La literatura com a exploració, sense corrents narratius que arruïnïn la veritat. El dolor és el de l'experiència del llenguatge, a base de rampells, d'ocasions, de fractures, perquè "la realitat és feta també de trossos". Dislocació. Alteritat. I el cos com una llibreta d'esbossos. –Anna Carreras

NOTA AL PEU D'Ausiàs March als fanàtics del futbol i la tele.

101 llibres de BCN

Per David Castillo

60

'Los días rojinegros',
Joan Llach

Poc s'ha reivindicat el llegat de Joan Llach, que com tants altres escriptors no tenen altre destí que l'oblit. Ens agradaria destacar-ne l'autenticitat dels seus llibres, dels quals destaquen *Los días rojinegros* i *Memòria de la fosca nit* per ser una crònica en primera persona de la misèria dels vençuts. Com els seus protagonistes, Llach va ser reclutat a la 60 divisió republicana a la carnisseria de l'Ebre, que va

biografiar en un llibre notable. El seu pas pels camps de concentració, cinc anys de mili a batallons de càstig i un munt de feines misèrrimes no van impedir que la seva obra aflorés, amb més de 50 títols, a partir del 1967, quan ja tenia 47 anys.

Els llibres històrics *Morir en Madrid* o les biografies de Durruti i de Mera són de lectura obligatòria, així com una de psicodèlica de Dalí. La descripció que hi ha a *Los días rojinegros* de les sirenes de les fàbriques del Poblenou mentre els obrers baixen des del Clot (el seu barri natal) és prodigiosa. Sempre el recordaré amb la seva simpatia emcomanadissa a Sarrià, el seu barri d'adopció, on té una plaça.